

ЕҢБЕК ӨНІМДІЛІГІ

Жоспары:

1. Еңбек өнімділігі және оның маңызы
2. Еңбек өнімділігі және еңбек сыйымдылығы
3. Еңбек өнімділігін жоғарылату жолдары

Еңбек ресурстарын пайдалану тиімділігін сипаттайтын негізгі экономикалық категориялардың бірі- еңбек өнімділігі болып табылады.

Еңбек тірі
және өткен
еңбек
нәтижесі
болып
табылады

Тірі еңбек- өндіріс құрал-
жабдықтарын жұмысқа келтіретін
еңбек.

Өткен еңбек-өндіріс құрал
жабдықтарында көрініс тапқан еңбек

Еңбек өнімділігі – нақты жұмысшының жұмыс уақытының бір өлшемінде (немесе бір жұмысшыға) белгілі өнім мөлшерін (астық, сүт, ет) өндіру қабілеттілігі.

Еңбек өнімділігінің тікелей көрсеткіштері.

$$E\Theta = \frac{Ж\Theta}{E\text{Ш}}, Жс \quad (19)$$

ЖӨ – ауылшаруашылығының жалпы өнімі (натуралды немесе құнды көрсеткіш);

ЕШ, Жс - өнім өндіруге жұмсалған еңбек шығыны адам/сағ., орташа жылдық жұмысшылар саны

Еңбек өнімділігінің кері көрсеткіші – еңбек сыйымдылығы.

$$Eс = \frac{E\text{Ш}}{Ж\Theta} \quad (20)$$

ЕШ - өнім өндіруге кеткен шығын, адам/сағ.

ЖӨ - өндірілген өнімнің көлемі, натуралды, ц, т, дана.

Еңбек өнімділігін көтеру жолдары және факторлары:

- табиғи-климаттық жағдай;**
- жер алқаптарының рационалды орналасуы мен пайдалану тиімділігі;**
- өндірісті интенсификациялау және материалдық-техникалық базаны жетілдіру;**
- ҒТП жетістіктерін енгізу;**
- өндіріс үрдістерін кешенді механизациялау және автоматтандыру;**
- кадрлар біліктілігін көтеру;**
- еңбекті материалдық ынталандыру мен ұйымдастыруды жетілдіру.**

**Назарларыңызға
рахмет!**